

סח:

מציאת האשה פרק ששי כתובות

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

16 (וסוסה מד. וסג'י.)
17 (לפיל גל. א) (לפיל
ג: ד) (לפיל ג: ז):

תוספות ר"ד (והש"ס)
 שראוי להבחין לה טעמא
 דקטנה הא גדולה וימרה
 פ"א אה ויהיה נערה מילה
 על השאר ואברהו אלמא
 סתם לן תנא כרביא ר'א
 ל"ק תא דמחא ר'א
 דלא מחאי פ"י הא דא"ר
 ל"א פרנסתא ואריה הל'
 כותיה כשמיחית על מיתר
 ע"ב ויה דקתני גדולה
 וימרה בשלא מיתחת.
 הג"מ דא"ר קשה דרבי
 אדריב (אברהו) דתיא ר'א
 בת הניזונה נטלה ע"ג
 ניוזית אין שאינה ניוזית
 לא ודבא אפר אבדו
 מונוזיהון ל"א פרנסתא
 אלא ש"ס הא דמחאי
 ויה דלא מחאי א"ל
 רבינא דרבא א"ל דאב"א
 משפך בנרה א"צ למחות
 נשאת א"צ למחות בנרה
 וישאת צריכה למחות פ"י
 אה בנרה א"צ שלא
 מיתח ל"א פרנסתא בנר
 אה נשאת קודם בנרות
 א"צ פ"י שהיה נערה א"צ
 למחות אבל אה בנרה
 ונשאת א"צ צריכה למחות
 ואם לא מיתח אברה
 פרנסתה ויה איתובי רבא
 לר"ג יתובה ושני ל"י הא
 דמחאי ר'א דלא מחאי
 פ"י רבא אוקי מתי
 דקתי קטנה ל"א פרנסתה
 אבל נערה שושלת אברה
 כשלא מיתח אלמא נשאת
 בנרות ולא מיתח א"צ
 נשאת א"צ מיתח ויה
 אמת מיתח א"צ מיתח
 א"צ פ"י שהיה נערה ל"ק
 הא דמיתונ מנייהו הא
 דלא מיתונ מנייהו פ"י
 הא דא"ר נשאת בנרות
 א"צ למחות ויה ניוזית
 כתיא אחר שושלת ששפ"י
 שניזונה כתיא ויה ששקה
 ולא מילה על פרנסתה
 ויה דקתני גדולה וימרה
 דלא מיתונ מנייהו נמצא
 עכשיו דהיא דבריה או
 נשאת א"צ מיתח מנייהו
 יש לה פרנסתה וא"צ
 למחות וא"צ לא מיתח
 מנייהו א"צ מיתח יש לה
 פרנסתה וא"צ לא מיתח
 אברה ואם לא בנרה
 ויה נשאת ל"א פרנסתה
 ואם בנרה נשאת א"צ
 דמיתח מנייהו א"צ מיתח
 ל"א פרנסתה ויה א"צ א"ר
 פרנסתה אינה כתנאי כתובה
 פ"י פרנסת ניוזית הבת
 אינו רובה למזונות שרוא
 ת"כ דבנין נקבין ואסיקא
 לטא הל' אינה כתנאי
 כתובה לדבריה האמר
 אל יזונו בנותיו מנכסיו
 אין שומעין לו דתני ל"א
 כתב לה ב"ב כ"ו חייב שפ"י
 שהוא הב"ב וכתי שרוא
 תנאי ב"ד א"ל לעיקר אל
 יתפסנו בנותי מנכסיו
 שומעין לו שהפרנסה אין
 כתנאי ב"ב פ"י פרנסת
 הבנות אינו תנאי ב"ד
 כמיוזניהו אלא חוב איתו
 יתנו

כל חרא וחרא הנפשה שקלה. וא"ת וכי משום דנישאת קודם דנפשה שקלה למה לא נחשוב על פי הכנות הנותרות כאלו היו כולן נישאות צבת אחת וי"ל דעשור נכסים היציגן משום דתסם בני אדם קיים היה נומן עשור נכסים כן נומניהם לננומיהם ואלו היה האב לראשונה ולא היה בנר לה נשניל האחרות הנשואות: פ"ח נישאו עד שלא בנרו ב"ו. לית ליה דרב דאמר כ"ח נערה ולעיל דף נ"ג: (וס' הויה דלירוכין דלי אית ליה הוה ליה למימר נמארו עד שלא בנרו דהו רבנא טפי וליכא למימר דנקט נישאו לאשמעינן דלפ"ה לא איבדו פרנסתן דל"כ לשמעין דלפילו נישאו ובגרו ר"ש ב"ר אלעזר דאמר אף איבדו פרנסתן נקט נישאו: ד"ה דמחאי- דמאי לשניי הא דמיתונא מנייהו נמארו לקמן דליבדו מונוזיהון משמע דאין וזיגין עד לזמן: וז"ל אמר רבא ה"ו והא איתוביה ב"ו. קשה לרש"י אמאי לא פ"ח מיתח מדפסק לעיל רבא כרבי דאמר בת הניזונה מן האחין נטלה עשור נכסים ניוזית אין שאינה ניוזית לא: וד"ה מעשים בב"ב יום ב"ו. וא"ת למה לא דמעשים ככל ש"ס אהיה רב הונא צבת המרש לשום מידוש משמו של רבי וכה"ג איכא צ"כ בנר בהמה (שם דף נ"ג) א"ע"ג דרב מספקא ליה ורבי יוחנן נמי פליג לקמן האחין שעבדו נכסים מיהו צבתי רב דא"ר ר'א רבא אמר לן רב אדא בר אבהה משך בנרה אינה צריכה למחות נישאת אינה צריכה למחות בנרה ונישאת צריכה למחות מ"י אמר רבא הכי והא איתוביה רבא לרב נחמן יתובה ושני ליה הא דמחי הא דלא מחי לא קשיא הא דקא מיתונא מנייהו הא דלא קא מיתונא מנייהו רב הונא אמר רבי פרנסה אינה כתנאי כתובה מאי אינה כתנאי כתובה האי נישא דא"ר פרנסה מרפא ממשעבדי ותנאי כתובה לא מרפא ממשעבדי מאי קמ"ל (ה) הא מעשים בכל יום מוציאין לפרנסה ואין מוציאין למוזונות ואלא דאילו פרנסה גביא נמי ממשעבדי ותנאי כתובה מוקדקעי גביא כממשעבדי לא גביא לרבי א"ר וא"ר מונבא גביא דתנאי א"ר אהרן נכסים שיש להן אחריות ואהרן נכסים שאין להן אחריות מוציאין למוזון האשה ולבנות דברי רבי אלא מאי פרנסה אינה כתנאי כתובה לכתנאי האומר אל יזונו בנותיו מנכסיו אין שומעין לו י"ל יתפרנסו בנותיו מנכסיו שומעין לו שהפרנסה אינה כתנאי כתובה תלה

כל חרא וחרא הנפשה שקלה הכי קאמר אם באו כולם להנשא כאחת הולקת בשוה מסייע ליה לרב מתנה דאמר רב מתנה אם באו להנשא כולם כאחת נוטלות עשור אחד עשור אחד דעתך אלא נוטלות עשור כאחד ת"ר י"הבנות בין בנרו עד שלא נישאו ובין נישאו עד שלא בנרו איבדו מונוזיהון ולא איבדו פרנסתן דברי רבי ר' שמעון בן אלעזר ואמר אף איבדו פרנסתן כיצד הן עושות שוכרות להן בעלים ומוציאין להן פרנסתן אמר רב נחמן אמר לי הונא הלכתא כרבי איתוביה רבא לרב נחמן יתובה שהשיאתה אמה או אחיה מדרתה וכתבו לה כמאה או בחמישים זוז יכולה היא משתגדלי להוציא מידם מה שראוי להנותן לה מעמא דקתמנה י"ה גדולה וימרה לא קשיא הא דמחאי הא דלא מחאי הכי נמי מסתברא דאם כן קשיא דרבי אדרבי דתנאי רבי אומר בת הניזונה מן האחין נוטלת עשור נכסים ניוזית אין שאינה ניוזית לא אלא לאו ש"מ הא דמחאי הא דלא מחאי ש"מ אמר ליה רבינא לרבא אמר לן רב אדא בר אבהה משך בנרה אינה צריכה למחות נישאת אינה צריכה למחות בנרה והא איתוביה רבא לרב נחמן יתובה ושני ליה הא דמחי הא דלא מחי לא קשיא הא דקא מיתונא מנייהו הא דלא קא מיתונא מנייהו רב הונא אמר רבי פרנסה אינה כתנאי כתובה מאי אינה כתנאי כתובה האי נישא דא"ר פרנסה מרפא ממשעבדי ותנאי כתובה לא מרפא ממשעבדי מאי קמ"ל (ה) הא מעשים בכל יום מוציאין לפרנסה ואין מוציאין למוזונות ואלא דאילו פרנסה גביא נמי ממשעבדי ותנאי כתובה מוקדקעי גביא כממשעבדי לא גביא לרבי א"ר וא"ר מונבא גביא דתנאי א"ר אהרן נכסים שיש להן אחריות ואהרן נכסים שאין להן אחריות מוציאין למוזון האשה ולבנות דברי רבי אלא מאי פרנסה אינה כתנאי כתובה לכתנאי האומר אל יזונו בנותיו מנכסיו אין שומעין לו שהפרנסה אינה כתנאי כתובה תלה

לב א מ"י פ"כ מ"ל
 איתח הלכך ד טור
 ש"ע א"רע סתם ק"ג
 ספ"ד:
 ל"ב ב מ"י ש"ס הלכך י"ג
 סמך לוחין פ"ח ט"ו
 ש"ס ש"ס ק"ב פ"ח:
 ל"ג ג ד ה ו מ"י ש"ס
 טעמיש ש"ס סתם ק"ג
 ספ"ד:
 ל"ה ד מ"י פ"ח ש"ס ה'
 י"ג סמך לוחין פ"ח
 טעמיש ש"ס סתם ק"ב ספ"ד
 ס"י ק"ב פ"ח:
 לו ח מ"י פ"כ ש"ס ה' י
 סמך ש"ס טעמיש ש"ס
 ס"י ק"ב פ"ח:

תוספות ר"ד
 אני אומר שאינה נוטלת
 ע"ג ושהיה כמה ששיירה
 הא ויהי כמה ששיירה
 הב' והחזרה והולקת
 בשוה פ"י מה שנטלו
 ומקשה כל חרא וחרא
 ונפשה שקלה פ"י למה
 חרא וחרא בשוה כל אחת
 כשבתא להנשא יש לה
 ליתול ע"ג כמה שהן
 ואחר כך כשתנשא הכי
 תטול עשור כמה שנטמו
 וא"ע"ס שולקת הא
 יותר מן הכי ורבי יוחנן
 מן הכי ר"ח ה"ן נטון
 ואין האחרונה מעבדה
 על הראשונה שאין לה
 זכות ליתול פרנסתה (אלא
 כשבתא להנשא כא')
 ויהדר הק"א אם באו
 כולם להנשא כאחת או
 חולקין בשוה אבל באו
 ליתול בא"י כל אחת
 ליתול עשור כמה שהן
 אחתה מעבדה
 שאין לה רשות להנכות
 על שלא תנשא וכן
 הלכך: ת"ר הבנות בין
 בנרו עד שלא נשאו
 כ"ן נשאו עד שלא בנרו
 אבדו מונוזיהון ולא אבדו
 פרנסתן דברי רבי רש"י א'
 אומר אף אבדו פרנסתן
 כיצד הן עושות שוכרות
 להן בעלים ומוציאין להם
 פרנסתן פ"י רבי רבא אבדו
 מונוזיהון שכן כתב רב
 ככתובה עד דחייברין או
 עד דחילי אבל פרנסתן
 כרבימי קיימי וריש סבר
 לא תקנו פרנסה אלא
 היא דמיסבא בקטנות
 או כנענות אבל בנרה
 קודם שנתנשא איתחילין
 להו מהאי ביתא לגברי וכן
 אה נשאת בנרות הוהיל
 ונדולה היא ונשאת איבדו
 (כתובה) (פרנסתה) ואין
 לה אלא מה שנטלו לה
 אלא כשנתא בקטנות
 לא פליגי ריש הל'
 פרנסה דתנאי (בסתרי) (ה)
 (בבביתא) שוכרות להן
 בעלים שישאום עד שלא
 יבנרו ויציאו להן פרנסתן
 וכתנאי מוכיח שאין הבת
 יכולה להכות פרנסתה עד
 שלא תנשא (והרב אומר
 יכולה להכות אהרן קודם
 נשואין) א"ר א"ל ר'א
 הלכך כרבי פ"י שאמר
 שאם נשאו עד שלא בנרו
 אף על פי שהיו נערה לא
 אבדו פרנסתה איתוביה
 רבא לר"ג יתובה שהשיאה